

Opus Number Zoo är ett mycket tidigt, lite charmigt oroande stycke från 1951 av den ännu inte överdrivet avantgardistiske italienske tonsättaren **Luciano Berio**. Men det skulle inte dröja länge förrän han kom att räknas till de allra modernaste. I sin ursprungliga form är detta ett verk för blåsarkvintett och berättare, med en sagobetonad text av Rhoda Levine, men i detta framförande får musikerna själva agera berättare. Det är fantasifull och avväpnande musik med neoklassiska stildrag, objektiv och genomskinlig.

Den blåskvintett **Carl Nielsen** slutdaterade i april 1922 har utan tvekan blivit Nordens främsta bidrag till denna genre. Bakgrunden är ett telefonsamtal till pianisten Christian Christansen hos vilken medlemmarna i Köpenhamns Blåsarkvintett råkade befinna sig för att repetera Mozarts Sinfonia concertante. Nielsen hörde musiken genom telefonen, blev begestrad och gav sig genast iväg till dem. Han lyssnade och frågade ut musikerna om instrumentens möjligheter – och så började han komponera. Till entusiasmen bidrog säker att Mozart var Niensens musikaliska husgud.

Han komponerade kvintetten på lediga stunder, det vill säga på nätterna, under ett tre månader långt gästspel som dirigerat i Göteborg. Det var också i Göteborg kvintetten spelades för första gången under en privat konsert.

Första satsen är upplagd som en klassisk sonatsats i rena linjer och menuetten är full av charm – den skulle kunna passa in i en barocksvit. Den avslutande satsen är kvintettens höjdpunkt. Ett preludium inleder och följs av elva variationer över den av Nielsen själv komponerade psalmen ”Jesu låt mitt hjärta få”. Här får musikernas personligheter blomma ut.

Stig Jacobsson

Denna säsong inleder vi med en ung och lovande ensemble som mycket riktigt kvalificerade sig för den prestigefyllda tävlingen Ung & Lovande.

Den 22 oktober blir det trumpet på högsta nivå med Jeroen Berwaerts. En workshop för pianoelever med Albena Zaharieva mynnar ut i en konsert den 10 november. Den 24 november får vi ryckas med av dansmusik från medeltiden med den danska ensemblen GIOIA.

Läs mer i vårt generalprogram och på vår hemsida:
www.linkopingkammarmusik.se

Gothenburg Winds

Francisco López, flöjt

Ekaterina Skidanova, oboe

Lucy Rugman, klarinett

Alexander Hambleton, valthorn

Ida Svensson, fagott

Wallenbergsalen

Östergötlands museum

22 september 2013 kl. 16.30

Konserten ges med stöd av Kultur- och fritidsnämnden i Linköping,
Statens kulturråd, Sensus studieförbund och Scandic i Linköping.

Program

Darius Milhaud (1892–1974)

La cheminée du roi René op. 205

*Cortège – Aubade – Jongleurs – La maousinglade –
Joutes sur l'Arc – Chasse à Valabrela – Madrigal nocturne*

Samuel Barber(1910–1981)

Summer Music op. 31

Arvo Pärt (f. 1935)

Quintettino op. 13

Schnell – Langsam – Mässig

Luciano Berio (1925–2003)

Opus Number Zoo

Logdans – Hjorten – Den grå musen – Hankatter

Carl Nielsen (1865–1931)

Blåskvintett op. 42

*Allegro ben moderato – Menuet –
Praeludium. Tema con variazioni. Andante festivo*

Darius Milhaud hörde på 1920-talet till den uppmärksammade avantgardegruppen Les Six, som tagit som sin uppgift att vädra ut alla överdrifter från romantiken.

La Cheminée du roi René är en spirituellt sjusatsig svit. Den komponerades till Raymond Bernards film Cavalcade d'amour, som visade hur kärleken blomstrade under tre olika epoker i mänsklighetens historia: medeltiden, 1830 och 1930. Den handlar om när kung René gjorde sina kärleksutflykter på landsbygden kring Aix-en-Provence. 1939 kombinerade Milhaud sju av vinjetterna till denna svit. Men titlarna kan man ta tämligen lätt på. Det är i själva verket inga målände stycken, utan korta exempel på absolut musik. Här finns paraden, morgonsången, jonglörerna, sarabandet, tourneringen på floden Arc, jakt i Valabre och en nattlig nocturne.

Samuel Barber var en man som utan armbågar vann allas hjärta och som fick många utmärkelser. Endast 28 år gammal utsågs han till kompositionsprofessor vid Curtis Institute, där han själv studerat bara några år tidigare. Han blev hedersdoktor vid Harvard och verkade som vicepresident i International Music Council, ett UNESCO-organ.

För blåsarkvintett komponerade Barber 1956 på uppdrag av Detroit's Kammarmusiksällskap ett stycke han gav namnet Summer Music. Verket är hållet i en sats, men innehåller sektioner som skiftar i stämning och tempo. Man skulle kunna kalla det för en lyrisk avkoppling i klassisk och klar form, men för musikerna innebär stycket såväl rytmiska som koloristiska knepigheter.

Arvo Pärts Quintettino är förvisso en liten miniatyr, men knappast en bagatell. De tre minutlånga satserna sveper snabbt förbi, men är kanske rent av det första exemplet på tolvtonsmusik från Estland, komponerad 1964, då Pärt ännu betraktades som en musikalisk revolutionär. Det börjar bombastiskt, och den rytmiska strukturen är organiserad på ett sorts seriellt sätt. I den långsamma andra satsen dyker tonerna B-A-C-H upp och används på tolvtonssystemets olika omvändningar och transponeringar. Även i finalen återkommer dessa toner i olika rytmiska skepnader och till ett ostinato i hornet, innan hela stycket slutar abrupt med två korta finaltakter. Tonerna B-A-C-H dyker också upp i andra av Pärts verk, och avslöjar hans tidiga beundran för den gamle mästaren.

Luciano Berio *Opus Number Zoo*

1. Logdans

Räven tog hönan ut på baluns.
Stackars hönan begrep ej ett uns.
Tjusad av rävens svingande svans.
Oh, hon beundrade Mickels dans.
Hon märkte ej alls att ljuset försvann.

Hon skuttade runt och snurrade i ring.
Hon bugade mot räven som snodde kring.
Han blinkade slugt i virvlande vals
och föll om den hispiga hönans hals.
Hon märkte ej alls att ljuset försvann.

Han svängde än hit, han svängde än dit.
Han svingade runt med nit och flit.
Tyngre att andas! Blicken så matt,
men rädd var hon ej utan log så glatt.
Han spann henne runt, och hon höll så fast
och log så rusigt i rävens kast.
Ej fruktan fanns, blott tillit sann
och hon märkte ej alls ljuset försvann.
That's all, folks!

2. Hjorten

Genom skogen, till hjorten vid bäcken
hördes bombernas tjut
och ropen från ett slagfält i fjärran.
Då tänkte hjorten;
Sådan dårskap, sådan människans dårskap.
Att förstöra vår jord, att krossa det
som lever sitt vackra, stolta liv.
Hur kan de göra så?
Och hjorten hörde bomberna och ropen
och tänkte där han stod;
Hur kan de göra så?

3. Den grå musen

Gamla mus, mus så grå,
såg dansen från sin vrå.
Grå gammal mus fällde en tår,
gladdes ej åt ett gott nytt år.
Gott år, Nytt år!
Kom, hon sa, små barn, hon sa.
Kom dansa ni.
Kom, men akta er, akta! Jag varnar!
Jag har också dansat, sjungit som ni.
Jag var också ung, men tiden gick,
tiden dansade med.
Vart tog du vägen tid?

4. Hankatter

I storstadsjungelns gytter,
en het och klubbig natt.
Mohammed väcka Omar
och där stod de, katt mot katt.
Deras bröst svällde upp av avundsjuka
(oh, en sådan stark avundsjuka),
då de båda såg sin nya rival
bakom ett trästaket.
Mohammed svängde hotfullt sin stolta
jättesvans,
som fat blev Omars ögon,
ack om den vore hans.
Mohammed stirrade också så svartsjukt
och så lett,
för Omars morrhårs like han aldrig
någonsin sett.
Ett tjut skar hål i natten, så het var
kampens glöd,
när hankatt slogs mot hankatt så asfalten
blev röd.
De spottade, de fräste, i kamp!
Det var en strid på liv och död.
Båda haltade ensamma hem,
svans och morrhår väck.